

Život Cirkvi

Ročník 15

39-40/2008

Monk Milan CHAUFURČ SsR

Monk Jan BABJAK SJ

Prvé zasadnutie Rady hierarchov na Slovensku

O derby a zábave

kali fiaska. Hrubá zábava na úkor vystresovaných a vytrémovaných detí dosiahla hranice hyenizmu. Zaujmal ma komentár Daga Daniša v jednom mienkotvornom denníku, ktorý napísal, že

„Odvysielat' v hlavnom vysielacom čase vystúpenie 11-ročného dievčaťa, ktoré sa na kastingu strápnilo nevydarenou „šou“, to už nie je len sprostý hyenizmus. To je hlavne nehorázne svinstvo. Nebolo to ani zábavné, ani zaujímavé. Bolo to len nekonečne trápne. A smutné. A nielen pre tie malé deti, ktoré odtiaľ s plačom, zahanbené a ponížené, ušli. Človek nemusí byť psychológ, aby vedel, že malé decko nedokáže posúdiť, na čo má a na čo nemá. Takisto nedokáže posúdiť, či má dostatočne bystrých a kritických rodičov (prihlasovateľov). A hlavne, určite sa nedokáže vyrovnat' s tým, že ho niekto najskôr vypíska, potom vytrúbi a nakoniec to všetko, cynicky osolené, odvysielala v televízii. Nech sa národ zabáva. Na slzách a bolesti detí.“ Plne sa s komentátorom stotožňujem. Ak začne byť zábava a humor plytký a robí sa na úkor slabších, ide o postoj, ktorý býval spoločensky zamietnutý a odsúdený. Inak budeme zbytočne kričať o tom, že sa nemôžeme prizerat' a podobne účelovo. Ak sa totiž skupinka ľudí, ktorú vedie bývalý katolícky kňaz, nemôže prizerat' iba na jeden druh spoločenskej aktivity, ale mlčí, ak ide o podstatu a budúcnosť spoločnosti- zabíjanie nenarodených detí nevynímajúc, zostáva iba na okraji toho, čo tvrdí. A to je zásadná škoda. Nestačí len deklarovať, je potrebné ukázať skutky. Som rád, že na Slovensku sú katolíci, ktorí nerezignovali a nekrčia len bezmocne plecami. Podpísanie zmlúv 3 partnerov, ktorí sa rozhodli aktívne vstúpiť do ringu zvaného televízia je pozoruhodný. Konferencia biskupov Slovenska, Saleziáni na Slovensku a Lux communication vedia, že kritika nestačí. Je potrebné vstúpiť do rieky a plávať. Hoci sa to zdá nereálne a nemožné, katolícka televízia je tu a vysielala. Ako alternatíva a ponuka pre tých, ktorí si ihriská a mediálny priestor pomýlili a Koloseom dávnych čias. TV LUX chce postupne prinášať program, ktorý ponúkne alternatívu. Jej ambíciou je vybudovať silný Klub priateľov TV LUX, ktorého cieľom bude premieňať kultúru na Slovensku z vnútra. Je potrebné pochopiť zámer, nabrat' kurz a nestáť bokom. Tak, ako Spolok Svätého Vojtecha zásadne ovplyvnil mnohé generácie pri budovaní identity a kultúry, v nových podmienkach a novým spôsobom to chce robiť aj spoločenstvo TV LUX. I spolupracou so skúsenými a staršími bratmi v oblasti masmédií. Možno to je. A cítili by sme vinnými, ak by sme sa o to ako katolíci nepokúsili. Aby sme sa nebáli chodiť na derby, alebo sa slušne zabávať a podporiť skutočné talenty Slovenska.

RV, Jozef Kováčik/ snímka Peter Zimen

Som fanúšikom športu. Od malička. Športoví fajnšmekri vedia, že osobitnú príchuť majú najmä derby. I keď častokrát nejde o boj o špicu ligovej tabuľky, výsledok derby je z pohľadu fanúšika niekedy dôležitejší, ako hádam samotný titul. Ak ide o kluby z jedného mesta, povedzme Ríma, nie je výnimkou, že po prehratom zápase si fanúšikovia klubu, ktorý utŕžil prehru vezmú radšej dovolenku, akoby mali počúvať reči víťazného tábora. Nuž- derby. Aj ja patríam medzi fanúšikov, ktorí si ich nenechajú ujsť. Pôvodne som chcel napísať vychutnať, no som opatrný. Vychutnávať si môžeme niečo krásne a dobré. Nie však to, čo plodí zlobu a urážky. Ak pravda, nie sme zvrhlíci a úchylní ľudia. Pri poslednom derby zápase futbalovej ligy Trnava-Slovan boleli oči. Niežeby sa nehral futbal, ktorý by nebol atraktívny. Hral sa. No pohľad na 2 veľké prázdne tribúny, ktoré boli uzavreté ako prevencia voči násiliu, hovorili jasnou rečou. Ako Slovanisti mi bolo trnavských fanúšikov, ktorým zavreli ich sektor, úprimne ľúto. Je mi však na druhej strane jasné, že násilie na štadiónoch i mimo nich /kluby nemenujúc a nevynímajúc/, dosiahli hranice, kde ide o život. Každá urážka a vulgarizmus, každé násilie, hoci prejavené „iba“ oplzlými rečami, je urážkou človeka a v ňom i obrazu samého Boha- Stvoriteľa.

Akosi sme si zvykli. Rodičia prestali brať deti na štadión, pretože majú strach.

Ak je to však tak, ak to vieme pomenovať v športe, prečo sme ľahostajní k podobným agresiam v oblasti takzvaného zábavného priemyslu? Súkromná televízia, ktorá sa definuje ako rodinná prišla so svojou novou šou. Sľubuje 3 milióny najväčšiemu talentu Slovenska. Namiesto potešenia z toho, aké skutočné talenty na Slovensku máme, sme sa doč-

Prihovor Benedikta XVI. pred nedeľnou modlitbou Anjel Pána

Castel Gandolfo (28. septembra, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu 28. septembra vo svojom letnom sídle v Castel Gandolfo pomodlil spolu s veriacimi mariánsku modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovril:

„Drahí bratia a sestry,

dnes nám liturgia predstavuje evanjeliové podobstvo o dvoch synoch, ktorých otec poslal pracovať do vinice. Jeden z nich hneď povie „áno“, no nejde. Druhý najskôr odmietne, potom to však oľutuje a otcovo pranie splní. Ježiš týmto podobstvom zdôrazňuje svoju lásku k hriešnikom, ktorí sa obrátia, a nás učí, že na prijatie daru spásy je potrebná pokora. Aj svätý Pavol v úryvku z Listu Filipanom, o ktorom dnes meditujeme, nás vyzýva na pokoru. „Nerobte nič z nevráživosti ani pre márnú slávu, ale v pokore pokladajte jeden druhého za vyššieho“ (Flp 2, 3). Takto to vyjadruje samotný Kristus, ktorý sa z lásky k nám zriekol svojej božskej slávy a stal sa človekom, ponížil sa a bol poslušný až na smrť na kríži (porov. Fil 2, 5 - 8). Tu použité sloveso ekenosen znamená doslova „sám seba vyprázdnil“ a vyzdvihuje Ježišovu hlbokú pokoru a nekonečnú lásku - on je pokorný služobník par excellence.

Pri uvažovaní o týchto biblických textoch som si hneď spomenul na pápeža Jána Pavla I. Na dnešný deň totiž pripadá 30. výročie jeho smrti. Ján Pavol I. si podobne ako Karol Boromejský zvolil za biskupské heslo humilitas - pokoru. Toto jediné slovo vystihuje podstatu kresťanského života a označuje čnosť, ktorá je nevyhnutná pre toho, kto je v Cirkvi povolaný byť predstaveným.

Na jednej zo štyroch generálnych audiencií, ktoré počas svojho veľmi krátkeho pontifikátu uskutočnil, svojim charakteristickým srdečným tónom okrem iného povedal: „Obmedzím sa na to, že vám odporučím len jedinú čnosť, takú drahú Ježišovi, ktorý povedal: Učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom... (Mt 11, 28). Aj keď ste urobili veľké veci, povedzte: Sme neužitoční slušovia (Lk 17, 10).“ Ján Pavol I. pritom poznamenal: „V nás všetkých je skôr opačná tendencia: ukazovať sa a vyťahovať sa“ (Insegnamenti di Giovanni Paolo I., s. 51 - 52).

Pokoru možno považovať za duchovný testament Jána Pavla I. Práve pre túto čnosť stačilo len tridsaťtri dní, aby sa pápež Luciani zapísal ľuďom do srdca. Vo svojich prihovoroch používal príklady z konkrétneho života, zo spomienok na svoju rodinu a z ľudskej múdrosti. Jeho jednoduchosť bola zároveň zdrojom bohatstva a vážnosti jeho učenia, ktoré vďaka mimoriadnej pamäti a širokému kultúrnemu rozhľadu bohato zdobil citátmi z diel cirkevných a svetských spisovateľov. Nasledujúc svätého Pia X., svojho krajana a predchodcu na katedre svätého Marka (Benátky) a potom i na Petrovom stolci, bol katechétom, ktorý nemal konkurenciu. „Pred Bohom musíme byť maličkými,“ povedal počas tej istej audiencie a dodal: „Nehabím sa za to, že sa cítim ako dieťa pred matkou: dieťa verí matke - ja verím Pánovi a tomu, čo mi zjavil“ (tamže s. 49). Tieto slová poukazujú na veľkosť jeho viery.

Dakujeme Bohu, že ho daroval Cirkvi a svetu. Z jeho príkladu čerpajme ako z pokladu a usilujme sa o rovnakú pokoru, aká jeho uschopnila oslovit' všetkých, zvlášť maličkých a tzv. vzdialených. Prosme o to Pannu Máriu, pokornú Pánovu služobnicu.“ **-ls- /snímka RV**

Generálna audiencia Benedikta XVI.: sv. Pavol a Dvanásť

Vatikán (24. september, RV) – Milí bratia a sestry, dnes by som chcel hovoriť o vzťahu medzi sv. Pavlom a apoštolmi, ktorí ho predišli pri nasledovaní Ježiša. Tieto vzťahy boli vždy poznačené hlbokou úctou a úprimnosťou, ktorá u Pavla vychádzala z obrany evanjeliovej pravdy. I keď bol Pavol prakticky súčasníkom Ježiša z Nazareta, nemal príležitosť stretnúť sa s ním počas jeho verejného účinkovania. Preto potom, ako bol zasiahnutý svetlom z neba na ceste do Damasku, pocítil potrebu poradiť sa s prvými Majstrovými

učeníkmi, ktorých si vyvolil, aby zanesli evanjelium až po kraj sveta.

V Liste Galaťanom podáva Pavol dôležitú správu o kontaktoch s niekoľkými z Dvanásťich, predovšetkým s Petrom, ktorý bol vyvolený ako Kéfas, čo v aramejčine znamená skalú, na ktorej bola postavená Cirkev (porov. Gal 1, 18), s Jakubom, „Pánovým bratom“ (porov. Gal 1, 19), a s Jánom (porov. Gal 2, 9). Pavol ich neváha nazvať „stĺpmi“ Cirkvi. Osobitne významné je jeho stretnutie s Kéfasom (Petrom), ktoré

sa udialo v Jeruzaleme. Pavol ostal u neho pätnásť dní, aby sa s ním „radil“ (porov. Gal 1, 19), totiž, aby sa od neho dozvedel o pozemskom živote Zmŕtvychvstalého, ktorý ho „uchvátil“ na ceste do Damasku a ktorý začal tak radikálne meniť jeho život, že sa z prenasledovateľa Božej Cirkvi stal hlásateľom viery v ukrižovaného Mesiáša a Božieho Syna, ktorú sa v minulosti usiloval zničiť (porov. Gal 1, 23).

Aké informácie získal Pavol o Ježišovi Kristovi počas troch rokov, ktoré nasledovali po stretnutí pri Damasku?

V Prvom liste Korint'anom nachádzame dve výpovede, s ktorými sa Pavol oboznámil v Jeruzaleme a ktoré boli už vtedy formulované ako ústredné prvky vznikajúcej kresťanskej tradície. Odovzdáva ich rovnakými slovami, ako ich prijal, a to veľmi obradne: „Odovzdal som vám predovšetkým to, čo som aj ja prijal“ (15, 3). Znamená to, že trvá na vernosti tomu, čo on sám prijal a verne odovzdáva novým kresťanom. Ide o základné prvky, ktoré sa týkajú Eucharistie a zmŕtvychvstania. Sú to state, ktoré boli formulované už v 30-tych rokoch. Takto sa dostávame k Ježišovej smrti, jeho uloženiu do útrob zeme a zmŕtvychvstaniu (porov. 1 Kor 15, 3 – 4). Pozrime sa na jedno i druhé.

Ježišove slová pri Poslednej večeri (porov. 1 Kor 11, 23 – 25) sú skutočne pre Pavla centrom života Cirkvi – Cirkev z tohto centra vyrastá a stáva sa tak sama sebou. Okrem tohto eucharistického centra, z ktorého sa Cirkev vždy znovu rodí, majú tieto slová významný vplyv aj na celú teológiu sv. Pavla, na celé jeho myslenie a jeho osobný vzťah s Ježišom. Na jednej strane svedčia o tom, že Eucharistia osvecuje prekliatie kríža, ktoré sa stáva požehnaním (porov. Gal 3, 13 – 14), a na druhej strane objasňujú význam Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania. V Pavlových listoch sa Ježišovo „za vás“ pri ustanovení Eucharistie mení na „za mňa“ (Gal 2, 20) a stáva sa osobným, lebo Pavol vie, že v tom „za vás“ Ježiš poznal a miloval jeho samého, a na druhej strane to chápe ako „za všetkých“ (2 Kor 5, 14). Teda „za vás“ sa mení na „za mňa“ alebo „za Cirkev“ (Ef 5, 25), alebo tiež – pokiaľ ide o výkupnú obeť na kríži – na „za všetkých“ (porov. Rim 3, 25). Z Eucharistie a v Eucharistii Cirkev rastie a uvedomuje si seba ako „Kristovo telo“ (1 Kor 12, 27), ktoré je denne živené mocou Ducha zmŕtvychvstalého Krista.

Aj v texte o vzkriesení je verne použitá tá istá formula. Sv. Pavol píše: „Odovzdal som vám predovšetkým to, čo som aj ja prijal: že Kristus zomrel za naše hriechy podľa Písem; že bol pochovaný a že bol tretieho dňa vzkriesený podľa Písem, že sa zjavil Kéfasovi a potom Dvanástim“ (1 Kor 15, 3 – 5). Aj v tomto prvku tradície, ktorý Pavol prijal, sa opakuje výraz „za naše hriechy“, ktorým kladie dôraz na to, že Ježiš urobil zo seba samého dar pre Otca, aby nás oslobodil od hriechov a smrti. Z tohto sebadarovania vyvodzuje Pavol tie najstrhujúcejšie a najfascinujúcejšie formulácie o našom vzťahu ku Kristovi: „Toho, ktorý nepoznal

hriech, za nás urobil hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou“ (2 Kor 5, 21). „Ved' poznáte milosť nášho Pána Ježiša Krista, že hoci bol bohatý, stal sa pre vás chudobným, aby ste sa vy jeho chudobou obohatili“ (2 Kor 8, 9).

Bude užitočné pripomenúť si, ako tieto paradoxné Pavlove výroky komentoval vtedajší augustiniánsky mních Martin Luther: „Je to veľkolepé tajomstvo Božej milosti voči hriešnikom: totiž, že podivuhodnou výmenou naše hriechy už nie sú viac naše, ale Kristove, a Kristova spravodlivosť už nie je viac Kristovou, ale našou“ (Komentár k žalmom z rokov 1513 – 1515). A tak sme spasení.

Stojí za to spomenúť, že v pôvodnej kerygme (ohlasovaní) odovzdávanej z úst do úst, sa používal slovesný tvar „je vzkriesený“, a nie „bol vzkriesený“, ktorého používanie je logickejšie v súvislosti s vyjadrením „zomrel a bol pochovaný“. Slovesný tvar „je vzkriesený“ bol zvolený preto, aby sa zdôraznilo, že Kristovo vzkriesenie ovplyvňuje život veriacich až doteraz: môžeme to preložiť ako „je vzkriesený a naďalej žije“ v Eucharistii a v Cirkvi. Takto všetky Písma vydávajú svedectvo o Kristovej smrti a vzkriesení, lebo – ako napísal Hugo zo sv. Viktora – „celé božské Písmo predstavuje jedinú knihu a touto jedinou knihou je Kristus, pretože celé Písmo hovorí o Kristovi a v Kristovi nachádza svoje naplnenie“ (De arca Noe, 2, 8).

Ak sv. Ambróz Milánsky mohol povedať, že „v Písme čítame Krista“, tak je to preto, že prvotná Cirkev interpretovala všetky Písma Izraela tak, že vychádzala z Krista a k nemu sa vracala.

Postupné zjavovanie sa Zmŕtvychvstalého Kéfasovi, Dvanástim a potom viac ako päťsto bratom naraz a ešte Jakubovi uzatvára Pavol tým, že pripomína, ako sa zjavil jemu osobne na ceste do Damasku: „A poslednému zo všetkých, ako nedochôdčaťu, zjavil sa aj mne“ (1 Kor 15, 8). Pretože prenasledoval Božiu Cirkev, vyjadruje týmto vyznaním, že je nehodný, aby bol považovaný za apoštola na rovnakej úrovni ako tí, čo ho predišli. Božia milosť však v ňom nebola márna (porov. 1 Kor 15, 10). Dôležitá je totiž identita a jedinečnosť ohlasovania evanjelia: oni rovnako ako ja ohlasujeme rovnakú vieru, to isté evanjelium Ježiša Krista, ktorý zomrel a vstal z mŕtvych a dáva seba samého v Najsvätejšej Eucharistii.

Význam, ktorý Pavol prisudzuje živej tradícii Cirkvi a ako to odovzdáva svojim spoločnosťam, poukazuje na to, aká mylná je predstava tých, ktorí Pavlovi prisudzujú „vynález“ kresťanstva. Totiž skôr ako začal ohlasovať Ježiša Krista, svojho Pána, stretol ho na ceste do Damasku, stretával sa s ním v Cirkvi, pozoroval jeho život u Dvanástich a u tých, ktorí ho nasledovali po galilejských cestách. V nasledujúcich katechézach budeme mať príležitosť hlbšie sa oboznámiť s tým, čo Pavol odovzdal prvotnej Cirkvi.

Poslanie ohlasovať evanjelium pohanom, ktoré prijal od Zmŕtvychvstalého, však muselo byť potvrdené a garantované tými, ktorí jemu a Barnabášovi podali pravicu

na znak schválenia ich apoštolského pôsobenia a evanjelizovania, ako aj prijatia do jediného spoločenstva Kristovej Cirkvi (porov. Gal 2, 9). Z toho je zrejmé, že výraz „ak sme aj poznali Krista podľa tela“ (2 Kor 5, 16), neznamená, že by jeho pozemský život mal menší vplyv na naše dozrievanie vo viere, ale to, že od okamihu vzkriesenia sa mení spôsob, akým utvárame náš vzťah s ním. On je zároveň Božím Synom, „ktorý podľa tela pochádza z Dávidovho rodu a podľa Ducha svätosti od vzkriesenia z mŕtvych je ustanovený v moci ako Boží Syn“, ako to pripomína Pavol na začiatku Listu Rimanom (1, 3 – 4).

O čo viac sa snažíme sledovať stopy Ježiša z Nazareta na galilejských cestách, o to viac sme schopní chápať, že vzal na seba našu ľudskú prirodzenosť a pripodobnil sa nám vo všetkom okrem hriechu. Naša viera sa nerodí z mýtu, ani z nejakej predstavy, ale zo stretnutia so Zmŕtvychvstalým v živote Cirkvi.

Preložila Mária Spišiaková

Benedikt XVI. v Albane: Oltár je miestom stretnutia medzi nebom a zemou

Vatikán (22. septembra, RV) – „Pre ospravedlnenia, ktoré je ťažké prijať, a ľudí, ktorí ťažko odpúšťajú, je svätá omša kľúčom k otvoreniu duší voči zmiereniu,“ uviedol to včera v homílii v talianskom Albane blízko svojho letného sídla v Castel Gandolfe pápež Benedikt XVI.

V tamjšej katedrále predsedal eucharistickej slávnosti, pri ktorej posvätil nový oltár. Vyjadril nádej, aby bol „neustálym pozvaním milovať, aby k nemu ľudia k nemu prichádzali so srdcami otvorenými voči Kristovej láske a jej šíreniu, aby prijímali odpustenie, aj ho dávali“. Podľa Svätého Otca je oltár v istom zmysle „miestom stretnutia medzi nebom a zemou, stredobodom jednej Cirkvi, ktorá je zároveň nebeská, aj putujúca na zemi, kde uprostred prenasledovaní sveta a Božej útechy, Pánovi učeníci ohlasujú jeho umučenie a smrť, až kým sa nevráti v sláve.“

-dj-

Svätý Otec sa dnes prihovril účastníkom stretnutia Centra štúdií pre katolícke školy

Vatikán (25. septembra, RV) – „Podporovať skutočnú rovnosť medzi štátnymi a katolíckymi školami, aby mali rodičia možnosť slobodného výberu“ - týmito slovami sa dnes Svätý Otec krátko popoludní prihovril účastníkom stretnutia Centra štúdií pre katolícke

školy Konferencie biskupov Talianska pri príležitosti 10. výročia ich vzniku. Príhovor začal Benedikt XVI. spomienkou na túto významnú udalosť – 10 rokov od založenia centra Konferenciou biskupov Talianska, ako znak ich zodpovednosti za katolícke školstvo a formálne kresťanské centrá. Potom spomenul Svätý Otec tému stretnutia, ktorá znie „Katolícke školy – nielen výchova, ale aj služba mladým“, pričom zdôraznil potrebu evanjelizácie mladých a sveta kultúry. Následne vyzdvihol fakt, že katolícka škola prispieva k celkovému formovaniu človeka a je tiež „vyjadrením práva všetkých obyvateľov na slobodné vzdelávanie a tomu prislúchajúcej povinnosti k solidárnosti pri budovaní občianskeho spolunažívania.“ Potom dodal:

„Vaše centrum štúdií bolo počas prvých desiatich rokov svojej činnosti vzácnym prínosom v službe Cirkvi a talianskej spoločnosti. Je to zásluha skutočnej spolupráce medzi Konferenciou talianskych biskupov a jej úradmi spolu s federáciami a asociáciami katolíckych škôl, či s Fakultou vzdelávacích vied Pápežskej saleziánskej univerzity, Ministerstvom školstva a ďalšími inštitúciami, ktoré sa na týchto činnostiach podieľali. Vďaka tomu mohlo Centrum štúdií pozorne sledovať situáciu v katolíckom talianskom školstve v záujme dosiahnutia rovnosti v kontexte celého talianskeho školstva.“

Svätý Otec tiež dodal, že je potrebné, aby katolícke školstvo bolo známe aj z jeho pedagogického hľadiska, nie len z hľadiska jeho cirkevnej identity a kultúry, ale aj v kontexte jeho významu pre obyvateľstvo. A nech je tak prínosom pri budovaní spoločného blaha celej talianskej spoločnosti – dodal Benedikt XVI.

-sg, jv-

Svätý Otec pozdravil náboženskú a občiansku komunitu Castel Gandolfa

Vatikán (29. septembra, RV) – Svätý Otec v pondelok pozdravil náboženskú a občiansku komunitu Castel Gandolfa, pri príležitosti skončenia letného obdobia a návratu späť do Vatikánu. Poďakoval sa všetkým za spoluprácu a pohostinnosť a v príhovore sa dotkol aj dnešného sviatku:

„Dnes nás liturgia pozýva k spomienke na svätých archanjelov Michala, Gabriela a Rafaela. Každý z nich, ako čítame v Biblii, zastával osobitnú úlohu v dejinách spásy. Drahí bratia a sestry, vzývajte s vierou ich pomoc, ako aj ochranu anjelov strážcov, ktorých sviatok oslávime o niekoľko dní, 2. októbra. Neviditeľná prítomnosť týchto blahoslavených duchov je pre nás veľkou pomocou a útechou: oni kráčajú po našom boku a chránia nás za každých okolností, bránia nás pred nebezpečenstvami a k nim sa môžeme utiekať v každej chvíli.“

-dj-

Benedikt XVI. novým biskupom: Božie Slovo musí byť stredobodom vášho života a poslania

Vatikán (22. septembra, RV) – Svätý Otec v pondelok prijal na audiencii účastníkov stretnutia pre nových biskupov, poriadaného Kongregáciou pre biskupov a Kongregáciou pre východné cirkvi. Vo svojom príhovore uviedol, že prvoradou duchovnou a apoštolskou úlohou biskupa musí byť postupovanie na ceste evanjeliovej dokonalosti. Spolu s apoštolom Pavlom musí byť presvedčený, že „naša schopnosť je z Boha. On nás urobil súcich za služobníkov Novej zmluvy“ (2 Kor 3,5-6). Medzi prostriedkami, ktoré biskupovi pomáhajú v duchovnom živote, sa vyníma predovšetkým Božie Slovo, ktoré musí byť stredobodom v jeho živote a poslaní.

Benedikt XVI. poukázal v tejto súvislosti na citát z apoštolskej exhortácie Pastores Gregis, keď pripomenul, že „predtým, než sa stane šíriteľom Slova, biskup spolu so svojimi kňazmi a ako každý veriaci... musí byť poslucháčom Slova“. Svätý Otec zdôraznil potrebu rozjímať o Božom Slove a modliť sa zvlášť v súčasnej spoločnosti, ktorá je charakteristická sekularizmom, aby biskupi mohli byť „jeho účinnými ohlasovateľmi, autentickými učiteľmi pri jeho objasňovaní a obrane, múdrymi a osvietenými

Bratislavský eparcha Peter Rusnák sa stretol so Svätým Otcom

Bratislavský eparcha, Mons. Peter Rusnák sa 22. septembra 2008 prvýkrát oficiálne stretol so Svätým Otcom, Benediktom XVI. Audiencia sa konala v Švajčiarskej sále Apoštolského paláca v Castel Gandolfo, v rámci ktorej Benedikt XVI. prijal 120 nových biskupov z celého sveta, vysvä-

tených za ostatný rok, ktorí sa v Ríme zúčastňujú na týždennom stretnutí organizovanom Kongregáciou pre biskupov a Kongregáciou pre východné cirkvi. -sg- / snímka L'Osservatore romano

Vatikánska polícia sa stane členom Interpolu

Vatikán (30. septembra, RV) – Vatikánske policajné zložky sa stanú 187. členom medzinárodných bezpečnostných síl Interpol, uviedol to ich veliteľ Domenico Giani v sobotu v Castel Gandolfo. Generálne zhromaždenie Interpolu potvrdí členstvo pri svojom najbližšom stretnutí na budúci mesiac v Rusku, keď dohodu podpíše generálny sekretár Governatorátu Vatikánskeho mestského štátu biskup Renato Boccardo. Policajné zložky Vatikánu majú v súčasnosti 160 členov, všetci sú talianskeho pôvodu. -dj-

Svätá stolica k rozvoju na africkom kontinente

USA (24. septembra, RV) – „Potreby rozvoja Afriky – stav uplatňovania záväzkov, výzvy a perspektívy pre budúcnosť“ – tak znie téma plenárneho zasadnutia OSN v rámci 63. generálneho zhromaždenia tejto inštitúcie, na ktorej v pondelok v New Yorku nechýbal ani apoštolský nuncijs Svätej stolice Mons. Celestino Migliore. Ako zdôraznil vo svojom prejave, rozvoj Afriky za posledné desaťročia je veľkou príležitosťou pre celý svet, vzhľadom na svoje ľudské zdroje a jedinečnú klimatickú a kultúrnu rôznorodosť: „Afrika je „najmladším“ z kontinentov so 60% obyvateľov mladších ako 25 rokov. V mnohých afrických krajinách rast držal krok, alebo dokonca predbehol vyspelé štáty. Tento rast, o ktorom sa píše v správe generálneho sekretára OSN, je nielen následkom zlepšenia podmienok výmeny surovín, ale aj zlepšenia v spôsobe vlády.

Napriek tomu,“ ako poznamenal Mons. Migliore, tento vývoj však „nie je dostatočný na to, aby oslobodil africké národy od extrémnej chudoby a priemerný vek stále zostáva jedným z najnižších na svete. Rovnako je ešte dlhá cesta, kým sa zlepší zdravie Afričanov.“ Podľa stáleho pozorovateľa Svätej stolice je potrebné, aby účastníci stretnutia na najvyššej úrovni pokračovali v uplatňovaní rozvojových programov v Afrike a dosiahli autentické partnerstvo, v ktorom africké krajiny nebudú iba prijímateľmi myšlienok a pomoci zvonku, ale stanú sa skutočne aktívnymi. -dj-

Benedikt XVI. prijal účastníkov stretnutia hnutia Retrouvaille

Vatikán (26. septembra, RV) – Pápež Benedikt XVI. dnes prijal na audiencii účastníkov svetového stretnutia hnutia Retrouvaille, ktoré viac ako 30 rokov pomáha manželským párom a rodinám, prežívajúcim krízu. Svätý Otec ocenil túto aktivitu, ktorú v roku 1977 začali kanadskí manželia Guy a Jeannine Belandovci, a pomocou ktorej sa členovia hnutia usilujú pomôcť párom pri opätovnom vybudovaní vzťahov. „Nie ste profesionáli,“ podotkol pápež, „ste manželia, ktorí často osobne svedčili o ťažkostiach v spoločnom živote, vďaka Božej milosti ste ich prekonali, a vyjadrili ste túžbu zdieľať svoju skúsenosť v službe ostatným.“

Svätý Otec zdôraznil, že manželská kríza má dve podoby. Jedna z nich je akútna a veľmi bolestivá, keď sa sen skončí, premení sa na nočnú moru a „nie je tu nič, čo by sa dalo urobiť“. Toto je negatívna podoba. Je tu však aj ďalšia tvár, ktorá je nám často neznáma, ale Boh ju vidí: „Každá kríza je v podstate prechodom k novej fáze života. Kým ale v nižších stvoreniach toto prichádza automaticky, v človeku to predpokladá slobodu, vôľu, a veľkú nádej v beznádeji. V najtemnejších momentoch sa nádej manželov stráca a je teda potrebné, aby ju chránili iní, potreba „nás“, spoločnosti skutočných priateľov, ktorí v absolútnej úcte, ale aj s úprimnou vôľou pomôcť, sú pripravení zdieľať svoju nádej s tými, ktorí o ňu prišli.“

Benedikt XVI. povzbudil členov hnutia Retrouvaille, aby pokračovali v podpore tých, ktorí to potrebujú a udelil im svoje apoštolské požehnanie. -dj-

Príhovor Benedikta XVI. účastníkom stretnutia o turizme

Vatikán (27. septembra, RV) – „Turizmus zdravý a soľidárny, zameraný proti konzumu a plytvaniu pozemských zdrojov“ – s takouto výzvou sa dnes napoludnie obrátil Svätý Otec na 400 účastníkov stretnutia organizovanom Centrom turizmu mládeže a Medzinárodným úradom sociálneho turizmu pri príležitosti dnešného svetového dňa venovanému tomuto odvetviu.

V úvode Benedikt XVI. veľmi srdečne privítal všetkých účastníkov, pričom osobitne poďakoval kardinálovi Martinovi, predsedovi Pápežskej rady pre duchovnú starostlivosť o presťahovalcov a cestujúcich a sekretárovi dikastéria arcibiskupovi Agostinovi Marchettovi za ich prácu v pastorácii, ktorá zahŕňa aj odvetvie turizmu. Téma tohtoročného stretnutia bola „Turizmus čelí výzve klimatických zmien“, teda ako pokračoval Svätý Otec - veľmi aktuálny problém

dnešnej spoločnosti. Potom hovoril o zdrojoch stvorenia, ako o nesmiernom Božom dare pre ľudstvo a pokračoval:

„Povinnosťou ľudstva je chrániť tento Boží dar a zasadzovať sa proti nerozvážnemu využívaniu pozemských dober. Bez príslušných etických a morálnych hraníc sa ľudské správanie môže zmeniť na hrozbu a provokáciu. Skúsenosť nás učí, že zodpovedné riadenie stvorenstva je súčasťou, alebo by aspoň malo byť súčasťou zdravej a stabilnej ekonomiky v turizme. Naopak, nevhodné využívanie prírody poškodzuje aj turizmus. Učiť sa rešpektovať naše životné prostredie nás tiež učí rešpektovať druhých i samých seba.“

Potom Svätý Otec spomenul encykliku Centesimus annus Jána Pavla II. z roku 1991, v ktorej sa hovorí o nadmernom konzume a svojvoľnom využívaní zdrojov s tým, že človek má byť Božím spolupracovníkom na diele stvorenstva, pričom však nemôže nahradiť Boha, a že aj ľudstvo by si v dnešnej dobe malo byť vedomé svojich povinností a úloh voči budúcim generáciám (č. 37).

Benedikt XVI. potom dodal, že Cirkev podporuje spolu s inštitúciami a ďalšími organizáciami šírenie sociálneho turizmu, ktorý môže byť účinným nástrojom boja proti chudobe vytvárajúc a chrániac zdroje a zabezpečovať rovnosť. Takýto turizmus je podľa pápeža nádejou vo svete, v ktorom sú tak veľké rozdiely medzi tými, ktorí majú všetko a tými, ktorí trpia hladom a biedou. V závere vyjadril nádej, že aj dnešný deň turizmu prispeje k pozitívnemu štýlu života mnohých turistov tak, aby každý svojou troškou podporil blaho všetkých a mladých vyzval, aby sa z nich stali obhajcovia takého správania, ktoré bude podporovať prírodu a jej obranu. -sg-

Telegram Svätého Otca stretnutiu národných zástupcov univerzitnej pastorácie

Vatikán (29. septembra, RV) – Vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone zaslal vo štvrtok v mene Svätého Otca telegram Európskemu stretnutiu národných zástupcov univerzitnej pastorácie, ktoré bolo počas uplynulého víkendu v hlavnom meste Rumunska - v Bukurešti.

V telegrame, adresovanom arcibiskupovi Bukurešti Mons. Joanovi Robuovi je okrem pozdravu aj pranie Benedikta XVI., aby toto dôležité stretnutie napomáhalo k stále „živšej kontemplácii nad ikonou Krista, Otcovho Slova tak, aby vzbudzovalo stále viac svedectiev evanjelia“.

V tomto duchu v závere telegramu zveril účastníkom pod ochranu Panny Márie a všetkým prítomným poslal apoštolské požehnanie. -sg-

Kardinál Kasper: Púť anglikánov do Lúrd je pozitívnym znamením

Francúzsko (24. septembra, RV) – V Lurdoch v týchto dňoch prebieha púť anglikánskych biskupov, kňazov a veriacich pod vedením arcibiskupa Canterbury Rowana Williama, ktorú organizuje „Máriina spoločnosť“ v rámci „Misie Cirkvi za jednotu“ – jednej z dvanástich jubilejných misií v Lurdoch pri príležitosti 150. výročia mariánskych zjavení.

Na podujatí sa zúčastňuje aj predseda Pápežskej rady pre podporu jednoty kresťanov kardinál Walter Kasper, ktorý pre Vatikánsky rozhlas ocenil túto ekumenickú skúsenosť:

„Je to prvýkrát, keď sa skupina, pozostávajúca z anglikánov a katolíkov Anglicka, podujala na púť do Lúrd. Táto udalosť sa dá nazvať takmer „zázračnou“, tak, ako sú samotné Lurdy známe vďaka svojim zázrakom. Toto je pre mňa skutočne významné: ide o duchovnú, nie teologickú záležitosť, a je pravda, že práve spiritualita je stredobodom, srdcom ekumenizmu. Verím, že Božia Matka nám pomôže a bude nás sprevádzať na tejto našej ekumenickej púti.“

Podľa kardinála Kaspera fakt, že anglikánski veriaci majú veľký záujem zúčastniť sa na podujatí do Lúrd svedčí o tom, že cítia blízkosť voči Katolíckej cirkvi a mariánskej účte: „Pre nás je to veľmi pozitívne znamenie a chceme podporovať a povzbudzovať toto smerovanie anglikánskeho spoločenstva.“ -dj-

Milión detí sa modlí ruženec

Rím, 24.9.2008 (Zenit) - „Milión detí sa modlí ruženec“ taký má názov celosvetová akcia, ktorú podporuje katolícka nadácia „Kirche in Not“ a ktorá sa bude konať v sobotu 18. októbra o 9. hodine. Táto modlitba by mala „v srdciach ľudí vzbudiť a posilniť želanie modliť sa za pokoj - za pokoj v srdciach ľudí, v rodinách, v krajine a na celom svete,“ oznámila nadácia, ktorá podporuje túto akciu v Nemecku aj v iných krajinách.

Detský ruženec vznikol v roku 2005 v hlavnom meste Venezuely v Caracase. Pri modlitbe ruženca, ktorý sa modlili deti, mali všetci prítomní zvláštnu skúsenosť prítomnosti Panny Márie.

„Predstaviť si, že keď sa milión detí modlí ruženec, zmení sa svet...“, povedala jedna zo žien, ktoré pri tom boli. To vyplývalo z výroku svätého pátra Pia: „Keď sa bude milión detí modlíť ruženec, tak sa svet zmení.“ Takto dostala táto iniciatíva svoj názov. Katolícka rada laikov, ktorú založila Biskupská konferencia Venezuely sa tejto akcie chopila. Internetová stránka hnutia Schönstatt, ktorého členka Teresa Blumers priniesla túto akciu do Nemecka, opisuje prvú

realizáciu tejto akcie v roku 2006 vo Venezuele nasledovne:

„Dňa 18. októbra 2006 o 9.00 hod. sa svet na okamih zastavil: sály, školské dvory, námestia, kaplnky, svätyně, detské nemocnice, farské kostoly, sirotince, materské škôlky – kdekoľvek boli deti bez výnimky. S vierou a radosťou sa tieto deti modlili za všetkých bez rozdielu. Ján Pavol II. upozorňoval na ruženec ako nástroj pokoja vo svete a v rodinách. Tu to bolo naozaj cítiť.“

Minulý rok sa v Berlíne zišlo 500 detí z mnohých národov aj s rodičmi v Kostole sv. Šebastiána v berlínskej štvrti Wedding, aby sa spoločne a vo viacerých jazykoch pomodlili ruženec. Všetky zahraničné misie, farské spoločenstvá, katolícke školy a materské škôlky sú aj tento rok pozvané k účasti na tomto 5. medzinárodnom ruženíci detí. Viac info na adrese: info@kirche-in-not.de oder www.kirche-in-not.de.

Marián Valábek

Medzinárodné mariologické stretnutie v Taliansku

Taliansko (27. septembra, RV) - Od 27. do 30. septembra sa v meste Catanzaro na juhu Talianska konalo Medzinárodné mariologické stretnutie s názvom „Mária, znamenie a vzor novej ľudskosti zmierenej v Kristovi“.

Podujatie je jednou z najdôležitejších súčastí osláv 150. výročia obnovenia diecézneho chrámu Milostivej Panny Márie, ako aj súčasťou osláv 150. výročia zjavení Panny Márie v Lurdoch, keďže toto pútnické miesto je medzi domácimi známe aj ako „Malé Lurdy Kalábrie“.

Stretnutie otvoril vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone. V programe nechýbali modlitby či prezentácia vedeckých štúdií zameraných na prehĺbenie poznatkov o Panně Márii. Vybranou tematikou sa prítomní zaoberali z viacerých strán – okrem iných aj z pohľadu ekumenického či sociálneho.

-sg-

Modlitbová iniciatíva Svetovej rady cirkví za mier vo svete

Švajčiarsko (18. septembra, RV/SIR) – Kresťania z pravoslávnej, anglikánskej a protestantskej cirkvi budú 21. septembra sláviť Svetový deň modlitieb za mier vo svete. S iniciatívou prišla Svetová rada cirkví (WCC), ktorá sídli v Ženeve a – ako sa uvádza v oficiálnom komuniké – ponúka cirkvám na celom svete príležitosť „modliť sa a konať spoločne s cieľom vybudovať trvalý pokoj v srdciach ľudí, v rodinách, komunitách a spoločnostiach.“ Modlitby a spomienka na tento deň budú prebiehať súbežne so Svetovým dňom mieru, ktorý vyhlásila Organizácia spojených národov. -di-

Biskup Mons. František Tondra na Slovenskom festivale v USA

Predseda KBS a spišský biskup Mons. František Tondra sa v nedeľu 28. septembra zúčastnil na 31. Festivale slovenského dedičstva v USA, ktorý sa konal v Homdel, v štáte New Jersey. Festival sa začal slávením svätej omše, ktorú biskup Tondra celebroidal spolu s piatimi slovenskými kňazmi.

Biskup v homílii povzbudil Slovákov žijúcich v USA k trpezlivému znášaniu každodenných ťažkostí podľa príkladu Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska a vyzdvihol význam Slovenského festivalu, keď okrem iného povedal: „Toto stretnutie nech upevní vašu vernosť Bohu a rodu.“ V závere homílie vyzval biskup prítomných k uchovaniu dedičstva otcov slovami: „Dedičstvo národa je aj dedičstvo viery. Uchovajte si toto dedičstvo otcov.“

Festival pokračoval kultúrnym programom, počas ktorého sa prezentovali kroje z jednotlivých regiónov Slovenska a vystúpili niektoré tanečné súbory. Festivalu sa zúčastnilo okolo 5000 Slovákov žijúcich v USA.

Okrem kňazov pôsobiacich medzi Slovákami v USA sa biskup stretol aj s biskupom Mons. Hughesom a biskupom Mons. Lubasci.

Peter Majda

Púť do Ellwangu k úcte sv. Metoda

Mons. Viliam Judák, nitriansky diecézny biskup sa v sprievode riaditeľa Biskupského úradu Mons. Štefana Vallu, vicerektora Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre Štefana Majáka a tajomníka SSV Daniela Diana zúčastnil tradičnej už 37 púte do Ellwangu (diecéza Rottenburg-Stuttgart) k úcte prvého arcibiskupa sv. Metoda.

Slávnostná sv. omša za účasti organizátorov púte, kňazov určených pre pastoračiu Slovákov Rudolfa Masláka (Slovenská katolícka misia v Mníchove) a Petra Hudymača (Slovenská katolícka misia v Manheime) sa slávila v chráme sv. Víta.

V homílii Mons. Judák vyzdvihol zvlášť ťažké položenie sv. Metoda, ktorý bol až na priamy zásah pápeža Jána VIII. prepustený skoro po trojročnom väzení na slobodu. Vyzdvihol jeho nezlomnosť a vytrvalosť vo viere, čo je výzvou aj pre dnešných veriacich. Dvom dievčatám počas sv. omše udelil sviatosť birmovania.

Po svätej omši sa všetci pútnici stretli pri jednej z mestských brán, kde bolo väzenie, pred pamätnými tabuľami venovaným sv. Metodovi na pripomienku jeho väznenia. V príhovore Rudolf Maslák stručne priblížil osud sv. Metoda, ktorý práve tu podstúpil najväčšie poníženie vo svojom živote.

Popoludní sa slovenský pútnici zišli na spoločnom

obede a celá púť bola zakončená Eucharistickou adoráciou v Bazilike Panny Márie na Schönenbergu.

V roku 2009 bude výročná púť ku cti sv. Metoda v Ellwangene 26. septembra.

Daniel Dian

Biskup Galis v Salzburgu

V nedeľu 21. septembra odcestoval žilinský diecézny biskup Mons. Tomáš Galis a kancelár diecéznej kúrie Mons. Michal Baláž na pracovno – pastoračnú návštevu Salzburgskej arcidiecézy. Vo večerných hodinách pricestovali do obce Seeham, kde pôsobí ako administrátor farnosti kňaz Žilinskej diecézy Ladislav Kučkovský. V roku 2006 bol uvoľnený pre službu v Salzburgskej diecéze, kde študuje aj kánonské právo.

Delegácia Žilinskej diecézy sa v pondelok 22. septembra predpoludním stretla s prelátom prof. Hansom Paarhammerom, profesorom kánonského práva na univerzite v Salzburgu a bývalým generálnym vikárom, pod ktorého vedením vdp. Kučkovský píše dizertačnú prácu a zároveň je jeho asistentom. Popoludní biskup Tomáš zavítal do Bavorska, kde sa stretol s rodinnými priateľmi, ktorých spoznal pred 40-timi rokmi. Večer absolvoval plodné stretnutie so zodpovednými farnosti a obce Seeham.

Program v utorok bol naplánovaný v meste Salzburg. Predpoludním sa biskup s kancelárom v Kňazskom seminári stretli s jeho rektorom kanonikom Dr. Gottfriedom Laireiterom. Informovali sa o duchovných povolaniach vo svojich diecézach a diskutovali o možnosti vzájomnej spolupráce. Krátko pred obedom sa konalo prvé oficiálne stretnutie žilinského biskupa so salzburským arcibiskupom Dr. Aloisom Kothgasserom, SDB. Biskup Galis pozval arcibiskupa na oslavy 1. výročia vzniku Žilinskej diecézy. V priateľskej atmosfére si predstavili svoje diecézy a dohodli sa na vzájomnej spolupráci a pomoci. Popoludní otec biskup navštívil v obci Henndorf svojho dlhoročného priateľa kanonika Josefa Eisla, u ktorého slovenský seminaristi trávievali prázdniny a učili sa nemecký jazyk. Večer po svätej omši, pri ktorej sa prihovril veriacim v Seeham, sa v rozhovore stretol s miestnym dekanom.

V stredu predpoludním vyvrcholila návšteva Salzburgu účasťou na slávnostnom liturgickom sprievode z Kláštora sv. Petra do Dómu, kde sa slávila pontifikálna sv. omša pri príležitosti sviatku patrónov arcidiecézy sv. Ruperta a Virgila. Eucharistickej slávnosti predsedal salzburský arcibiskup Alois Kothgasser a koncebrovali biskupi partnerských diecéz z Konga, Bolívie, Južnej Kórey, emeritný salzburský arcibiskup Georg Eder, pomocný salzburský biskup Andreas Laun a žilinský biskup Tomáš Galis.

Po sv. omši sa delegácie zišli na obede na horskej chate nad mestom Salzburg. Vo večerných hodinách sa biskup a kancelár vrátili na Slovensko.

Peter Holbička

Hinduistickí extrémisti v Indii podpálili dom Sestier misionárok lásky

India (29. septembra, RV/AsiaNews) – 700 prívržencov hinduistického extrémistického hnutia podpálilo minulý týždeň Dom sestier misionárok lásky Matky Terezy z Kalkaty v Indickej dedine Sukamanda. Dom misionárok najprv zdevastovali a následne podpálili. „V dome nebol nik, pretože hneď ako vypuklo násilie proti kresťanom, vzali sme všetky naše veci a premiestnili ich do domu v Bhubaneswari. Vzali sme so sebou aj svätostánok, oltár a dievčatá, ktoré sa u nás ukrývali. V dome zostal len malý portrét Matky Terezy, ktorá je prameňom a dôvodom nášho poslania“ – uviedla matka predstavená domu, sestra Sumaová a ako dodala, útočníci potom zničili aj miestny kostol.

Utrpenie a prenasledovanie sa sestry rozhodli obetovať za obrátenie útočníkov a ako dodala matka predstavená, sestry nachádzajú naďalej nádej v slovách matky Terezy z Kalkaty, ktoré vyslovila pred svojou smrťou: „Keď zomriem, nezostanem v raji, ale vydám sa po ceste svetom, aby som temnotu ožiarila svetlom, ktoré vychádza z Božej lásky.“ Solidárnosť so sestrami včera vyjadril aj arcibiskup Bhubaneshwaru Raphael Cheenath. -sg, dl-

Caritas Internationalis sa angažuje v oblasti klímy a využívania energie

Belgicko (30. septembra, RV) – Organizácia Caritas Internationalis identifikovala stratégie, týkajúce sa energie a klímy, ako kľúčové oblasti svojich záujmov a aktivít v prospech chudobných a znevýhodnených – uvádza sa v tlačovom komuniké tejto inštitúcie, ktorej prezidentom je kardinál Oscar Rodriguez Maradiaga. Minulý týždeň vystúpil s prejavom na stretnutí OSN, týkajúcom sa Miléniových rozvojových cieľov, a v tom istom čase sa Výkonný výbor Caritas Európa, zastúpený predstaviteľmi ôsmich európskych pobočiek Caritas, stretol s Jorgenom Henningsenom – poradcom pre energiu a environmentálne záležitosti pri Európskej únii.

V súlade s prejavom kardinála Maradiagu v New Yorku zástupcovia Caritas v Bruseli zdôraznili, že vyspelé krajiny musia dodržiavať svoje miléniové záväzky nevyhnutným obmedzením emisií skleníkových plynov: „Vykorenenie chudoby a sociálnej nerovnosti leží v centre práce organizácie Caritas, poskytujúc pomoc tým najzraniteľnejším v mene

katolíkov v Európe a na celom svete. Hoci klimatické zmeny sú globálnym problémom, ktorý sa týka všetkých, chudobní nimi trpia omnoho viac, ako bohatí. Profitujúc z diskusií s odborníkmi a tvorcami stratégií na dôležitých medzinárodných fórach, bude organizácia formovať svoje aktivity a postoje na ceste ku Konferencii OSN o klimatických zmenách, ktorá sa bude konať v roku 2009 v Kodani.“ -dj-

Irackí kresťania sa nevzdávajú pri presadzovaní pokoja

Irak (29. septembra, RV/Zenit) – Ocenenie úsilia bagdadskej vlády pri presadzovaní bezpečnosti a stability, ako aj jednoty medzi všetkými Iračanmi – takto to vyjadril chaldejský patriarcha Emanuel III. Delly na stretnutí s islamským irackým lídrom Abdulom Azizom Hakimom.

„Naše vzťahy so zvyšnými členmi krajiny, ktorá túži po dialógu sú dobré. Jednota našich ľudí je pre nás samozrejme dôležitá. Iračania zdieľajú lásku jediného Boha a Boh je láska v srdciach, láska, ktorá by nás mala viesť k dohodám“ – uviedol chaldejský vikár Mons. Shleimun Warduni a dodal, že napriek ťažkostiam sa irackí kresťania nevzdávajú a vzájomné porozumenie je pre nich na prvom mieste, aby ich milovaná krajina mohla znovu nájsť pokoj a svoje miesto vo svete. -sg, dl-

Cirkev na Filipínach upozorňuje na problémy väzenského systému

Filipíny (30. septembra, RV/AsiaNews) – Filipínski biskupi vyzývajú vládu, aby podporovala solidaritu a rehabilitačné programy pre väzňov a zefektívnila systém trestnej spravodlivosti, aby sa zmiernila situácia vo väzniciach, ktoré sú preplnené 180-tisíc väzňami. „Veríme, že spravodlivý a účinný justičný systém, ktorý zaisťuje rešpekt voči ľudským právam všetkých zúčastnených, sú predpokladom pre porazenie zločinu a budovanie spoločností, ktoré vnímajú človeka ako celok,“ uviedol biskup Pedro Arigo, ktorý vedie Biskupskú komisiu pre pastoračnú starostlivosť vo väzniciach. Ako však smutne poznamenal výkonný sekretár komisie Rodolfo Diamante, „reforma trestného systému bohužiaľ nie je prioritou vlády.“ Katolícka cirkev od 20. októbra vyhlásila tzv. „väzenský týždeň“, aby zvýšila povedomie občanov o živote väzňov, modlila sa za nich a podporila iniciatívy, ktoré im pomáhajú znášať trest a vrátiť sa po jeho uplynutí do občianskej spoločnosti. -dl-

Návšteva kardinála Martina v Čile a Guatemale

Čile/Guatemala (1. októbra, RV) – Kardinál Renato Raffaele Martino je v týchto dňoch na návšteve v Čile a Guatemale. Cesta predsedu Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj sa začala v pondelok a potrvá do 4. októbra. Chce na nej objasniť otázky sociálnej náuky z pohľadu veľkých výziev ako sú spravodlivosť, solidarita a migrácie. Stretnutia s kardinálom sú naplánované v hlavných mestách týchto latinskoamerických krajín a v meste Valparaiso v Čile. Zúčastnia sa na ňom biskupi, laici, univerzitný svet, podnikatelia a politici, aby spolu hovorili o témach ako sú napr. „Mládež a sociálna spravodlivosť: Povolanie k verejnej pomoci“, „Migračná výzva v globalizovanom svete“, „Globalizácia solidarity a spravodlivosti“, „Katólicke univerzity a ich poslanie v práci a vo vyučovaní sociálnej náuky Cirkvi“, či „Angažovanosť komisií pre spravodlivosť a pokoj v aktuálnych výzvach“. Dôležitým momentom pastorácie je aj návšteva kardinála Martina v chudobných rodinách z periferie hlavného mesta Čile, pre ktoré sa vďaka pomoci mladých katolíkov stavajú nové príbytky. -jv-

Mládežnícke saleziánske centrum na Filipínach je dnes útočiskom pre stovky mladých z ulice

Filipíny (2. októbra, RV/AsiaNews) – Z nevelkého strediska pre mládež, ktoré bolo v roku 1993 útočiskom pre 12 detí z ulice, je dnes vybudovaný rozsiahly komplex pre takmer 600 mladých študentov. Tento ústav Tuloy Sa Don Bosco bol založený v deväťdesiatych rokoch saleziánskym kňazom Rocky Evangelistom. Nachádza sa v ňom internát, študovňa, jedáleň a kuchyňa. „Chceme sa stať výnimočným centrom pre opätovné začlenenie pouličných detí do normálnej spoločnosti vďaka komplexnému programu, pozostávajúcemu z láskavej opateri, zdravotnej starostlivosti a výučby“ – povedal otec Evangelista.

Cieľom ústavu je poskytnúť mladým, ktorí prichádzajú z ulice komplexnú starostlivosť, ktorá zahŕňa nielen vzdelávaciu ale aj duchovnú a psychologickú starostlivosť, pričom využívajú rôzne športové aktivity, tanec alebo spev. Náklady na fungovanie mládežníckeho strediska tvoria každý mesiac približne 64- tisíc dolárov. Tieto výdavky sú

pokryté vďaka dobrovoľným príspevkom hlavných sponzorov, ktorými sú Cathy Go a Marivi San Juan, tzv. rodičia domu, predstavitelia dvoch bánk na Filipínach.

Otec Evangelista bol za svoju prácu ocenený Katolíckou asociáciou a Filipínsky prezident Arroyo mu pridelil titul kapitán detí z ulice. -dl-

Kresťania v Austrálii v modlitbách prosia o odvrátenie nového interrupčného zákona

Austrália (2. októbra, RV/SIR) – Kresťanské komunity v austrálskych mestách sa v nasledujúcu nedeľu zjednotia v modlitbách, v ktorých budú prosiť, aby nebola schválená novela interrupčného zákona. Veriaci zo Sydney, Melbourne a Adelaide vytvoria modlitbovú reťaz, ktorou chcú dať najavo svoj nesúhlas s interrupciami. Vláda štátu Viktória bude v utorok 7. októbra rokovať o schválení novely interrupčného zákona, ktorý predlžuje možnosť ukončiť tehotenstvo do 24 týždňov. „Budeme sa obzvlášť modliť za obyvateľov štátu Viktória a za členov ich vlády, aby boli statoční a múdri pri obrane života“ – vyhlásil pomocný biskup v Sydney Julian Porteous.

Arcibiskup Melbourne Denis Hart vydal pred niekoľkými dňami pastiersky list, v ktorom uviedol, že v prípade schválenia novely vydá príkaz na zatvorenie 15 katolíckych nemocníc v štáte Viktória. -dl-

Moskovský patriarcha Alexej II. prijal talianskych biskupov

Rusko (2. októbra, RV/Zenit) – Arcibiskup Neapola kardinál Crescenzo Sepe v sprievode s predsedom komisie Konferencie biskupov Talianska pre ekumenizmus Vincenzom Pagliom a predstaveným Komunity sv. Egídia Andreom Richardim včera navštívili moskovského patriarchu Alexeja II. Biskupi mu odovzdali list Svätého Otca spolu s darom relikvií svätého Januária, mučeníka z tretieho storočia, ktorého majú v úcte pravoslávni kresťania. Patriarcha vyjadril nádej na budovanie vzťahov s Katolíckou cirkvou. Kardinál Sepe mu s potešením navrhol, aby sa obe kresťanské spoločenstvá spoločne usilovali navrátiť dušu Európe, z ktorej vychádza nádej pre kresťanov i pre sužovaných v tomto modernom svete. -dl-

Bratislavská arcidiecéza zverejnila Dekrét o vyhlásení úplných odpustkov

Bratislavská arcidiecéza zverejnila vo štvrtok 25. septembra 2008 na svojich oficiálnych internetových stránkach Dekrét o vyhlásení úplných odpustkov v Roku svätého apoštola Pavla.

Rok svätého apoštola Pavla, vyhlásený pápežom Benediktom XVI., je pre nás príležitosťou intenzívnejšie prenikať do poznania evanjelia Ježiša Krista a mať väčšiu účasť na jeho vykupiteľskom diele.

Účasť na diele vykúpenia nášho Pána Ježiša Krista, hlásaného Apoštolom národov, má konkrétnu podobu vo vnútornom obrátení ľudskej osoby. Úprimným prijatím sviatosti zmierenia sa začína cesta vnútorného obrátenia. Dar odpustkov, ktoré Najvyšší Pastier ponúka svojej Cirkvi, otvára cestu k vnútornému očisteniu človeka a posilňuje ho k napĺňaniu povolania, ktoré sa mu dostáva od Nebeského Otca vykupiteľským dielom Ježiša Krista v Duchu Svätom, skrze prijatie sviatosti krstu.

Na základe týchto skutočností, v zmysle dekrétu Apoštolskej penitenciárie *Urbis et orbis*, ustanovujem v Bratislavskej arcidiecéze miesta a dni, kedy možno získať úplné odpustky za nasledovných podmienok: svätá spoveď, sväté prijímanie, modlitba na úmysel Svätého Otca, účasť na verejnej pobožnosti ku cti svätého apoštola Pavla, vyhýbanie sa akémukoľvek hriechu, i ľahkému.

Miestami na získanie úplných odpustkov sú všetky farské kostoly Bratislavskej arcidiecézy

Dni, počas ktorých možno získať úplné odpustky sú 14. september 2008, 30. november 2008 - Prvá adventná nedeľa, 25. január 2009, 14. február 2009, 1. marec 2009 - Prvá pôstná nedeľa, 8. marec 2009, 19. apríl 2009 - Druhá veľkonočná nedeľa. V tieto dni nech sa konajú verejné pobožnosti ku cti Apoštola národov.

Chorí a tí, ktorí sa nemôžu z vážneho dôvodu zúčastniť verejných pobožností, môžu získať úplné odpustky, keď sa vyhýbajúc hriechom duchovne spoja so slávením ku cti Apoštola národov a obetujú Bohu modlitby a svoje utrpenie za jedným kresťanom.

Tento dekrét platí počas trvania Roku svätého apoštola Pavla do 29. júna 2009.

Dané v Bratislave, dňa 31. júla 2008.

Požehnanie pamätnej tabule na Ministerstve obrany SR

Pamätnú tabuľu slovenským a poľským vojakom padlým v Iraku odhalili dnes v areáli Ministerstva obrany SR slovenský rezortný minister Jaroslav Baška so svo-

jím poľským kolegom Bogdanom Klichom. Pripomenuli si tak pamiatku štyroch slovenských a 22 poľských vojakov, ktorí padli v operácii Iracká sloboda.

Tabuľu v mene ordinára OS a OZ SR v prítomnosti oboch ministrov požehnal generálny vikár Ordinariátu OS a OZ SR plk. František Počurek. Pamätnú tabuľu slovenským a poľským vojakom, ktorí padli v Iraku, odhalili a požehnali už 11. septembra 2007 v Katedrále Vojenského ordinariátu Poľskej armády vo Varšave. Tabuľu odhalil vtedajší minister obrany SR František Kašický s ministerkou zahraničných vecí Poľskej republiky Annou Fotyga a štátnym podtajomníkom rezortu ministerstva obrany Poľskej republiky Jacekom Kotasom. Tabuľu následne požehnal vojenský biskup Poľskej armády Mons. Tadeusz Ploski a generálny vikár Ordinariátu OS a OZ SR pplk. František Počurek. Katedrála Vojenského ordinariátu Poľskej republiky a Pamätník zmierenia na Ministerstve obrany SR v Bratislave sa tak po odhalení tabuľ stali miestom spomienky na obeť vojakov oboch krajín. V Iraku zahynuli celkom štyria slovenskí a šesťnásť poľských vojakov. **Tibor Ujlacký**

Zomrel kňaz Miroslav Marek

Dňa 28. septembra 2008 o šiestej hodine ráno zomrel v Žarnovici v osemdesiatich štyroch rokoch života a šesťdesiatich rokoch kňazskej služby rímskokatolícky kňaz Miroslav Marek.

Na poslednú rozlúčku s kňazom Miroslavom Marekom dňa 1. októbra 2008 prišlo do Žarnovice viac ako štyridsať spolubratov kňazov. Banskobystrický diecézny biskup Rudolf Baláž, ktorý celebroid pohrebnú svätú omšu, v homílii vyzdvihol kňazský život zosnulého Miroslava Mareka. Vyjadril vďaka za kňazské spoločenstvo a osobné priateľstvo, ktoré so zosnulým spolubratom mal. Rímskokatolícky kňaz Miroslav Marek zomrel v nedeľu 28. septembra 2008 o šiestej hodine ráno v Žarnovici. Dovŕšil osemdesiatštyri rokov života, od svojho dvadsiatehoštvrtého roku obetoval svoj život pre svet ako kňaz.

Miroslav Marek sa narodil 3. 9. 1924 v Žiari nad Hronom. Kňazskú vysviacku prijal 7. 11. 1948 v Banskej Bystrici a jeho prvým kaplánskym pôsobiskom sa stala Detva. Neskôr pôsobil vo Zvolene, Žarnovici, Krupine, Čiernom Balogu, Handlovej a Novej Bani. Od roku 1959 bol správcom farnosti Turčiansky Ďur, neskôr v Dobrej Nive, Lovčica - Trubín a Rudne nad Hronom. Od roku 1987 bol penzionovaný a pôsobil ako výpomocný duchovný v Žarnovici.

Zuzana Juhaniaková

Historicky prvé zasadnutie Rady hierarchov na Slovensku

Tohtoročné historické udalosti Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, ktorú Svätý Otec Benedikt XVI. povýšil 30. januára 2008 na metropolitnú cirkev sui iuris, pokračovali v stredu 1. októbra na Sviatok Ochrany Presvätej Bohorodičky v Prešove prvým zasadnutím Rady hierarchov. Jej vznik vyplýva z metropolitného usporiadania Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Tvoria ju všetci vysvätení biskupi tejto cirkvi, teda prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ, ktorý Radu hierarchov zvoláva a predsedá jej, košický eparcha Milan Chatur CSsR, bratislavský eparcha Peter Rusnák a emeritný prešovský biskup Ján Hirka.

Rada hierarchov začala svoje pôsobenie slávnostnou archijerejskou svätou liturgiou v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Prešove, ktorú v spoločenstve kňazov a veriacich slávil všetci štyria hierarchovia. Hlavným slúžiteľom bol vladyka Ján Babjak SJ a homíliu predniesol vladyka Milan Chatur CSsR. Zveril v nej pôsobenie Rady hierarchov pod ochranu Presvätej Bohorodičky, keď povedal: „My, biskupi Prešovskej metropolie, sme sa dnes stretli, aby sme prvé pracovné stretnutie Rady hierarchov začali pod jej ochranou. Prišli sme prosiť Máriu, aby naša cirkev kráčala správnu cestou. Je dôležité prosiť Máriu – Matku dobrej rady nielen v chorobe, ale aj keď sme na rázcestiach, ako sa rozhodnúť. Prosme ju o ochranu a príhovor, aby Boh požehnal toto dielo pre väčšiu slávu Božiu“. Poukázal na materinskú lásku Panny Márie k nám, keď zdôraznil, že „nikto nechráni tak ako ten, kto miluje“.

Na pracovnom rokovaní sa vladykovia, ako to uviedli na tlačovej besede, zaoberali predovšetkým Štatútom Rady hierarchov Prešovskej gréckokatolíckej metropolie sui iuris, ktorý na znak súhlasu podpísali a odošlú ho Svätej stolici na schválenie. Ďalej iniciatívami k Roku sv. Pavla, ako aj niektorými ďalšími záležitosťami, napr. otázkami súvisiacimi so Synodou biskupov, ktorá sa bude konať v Ríme v dňoch 5. až 26. októbra 2008 na tému Božie slovo v živote

a poslaní Cirkvi. Metropolita Ján Babjak SJ sa na nej zúčastní z titulu svojho úradu ako jej stály člen.

Rada hierarchov pomáha metropolitovi pri výkone jeho moci a tak sa cez jej pôsobenie veľmi viditeľne prejavuje bratské spoločenstvo biskupov. Je zákonným zborom, ktorý v intenciách Kódexu kánonov východných cirkví pripravuje zákonné normy pre partikulárne právo metropolitnej cirkvi sui iuris, ktoré nadobúdajú platnosť po odobrení Svätou stolicou. Náležite sa starať o pastoračné potreby veriacich v Krista miestnej cirkvi sui iuris, ustanovuje to, čo považuje za potrebné na podporu rastu viery u veriacich a na väčšiu horlivosť spoločnej pastoračnej činnosti, na zlepšenie mravov, na verné zachovávanie vlastného obradu a tiež spoločnej disciplíny. V roku budú tri riadne stretnutia a v prípade potreby sa Rada hierarchov môže stretnúť aj na mimoriadnom zasadnutí. Podstatným znakom východnej cirkevnej identity je princíp synodality, ktorý sa viditeľne realizuje práve na Rade hierarchov a cez jej pôsobenie. Vladyka Ján Babjak SJ ju mohol po prvýkrát zvolať až po prijatí pália z rúk Svätého Otca Benedikta XVI., čo sa udialo 29. júna tohto roka v Bazilike sv. Petra v Ríme.

Stálym sekretárom Rady hierarchov sa stal ThDr. Marcel Mojžeš, PhD, protosynkel Prešovskej archieparchie.

Zriadením Gréckokatolíckej metropolie sui iuris došlo v podstate k znovuvytvoreniu štruktúry spájajúcej všetkých gréckokatolíkov na Slovensku do jednej cirkvi. Práve aj cez činnosť Rady hierarchov vidíme, že to nebol len nejaký administratívny úkon, ale ide tu o novú kvalitu života našej cirkvi. **Lubomír Petrik**

Colníci oslávili sviatok sv. Matúša bohoslužbou

Príslušníci a zamestnanci colného úradu z Trnavy oslávili deň colníkov – sviatok sv. Matúša – účasťou na sv. omši. Tú pre nich celebroidal policajný kaplán KRPZ v Trnave kpt. ThDr. Stanislav Varga, PhD. v Rímskokatolíckom kostole v Senici, kde je nateraz aj sídlo trnavského Colného úradu. Policajný kaplán prítomným vo svojom príhovore priblížil a zdôraznil odkaz sv. Matúša, patróna colníkov, v dvoch líniách. Ako úsilie o biblickú spravodlivosť, ktorá znamená „obstáť pred Bohom“, a ako úsilie o úprimnú vieru vychádzajúcu z dobrého srdca, podľa slov z Evanjelia podľa Matúša: „Milosrdenstvo chcem a nie obeť.“ (Mt 9,13). Na slávnosti pred očami stovky miestnych veriacich sa okrem zástupcov vedenia Colného úradu zúčastnilo aj viac ako 70 radových príslušníkov a zamestnancov Colnej správy, z ktorých niekoľkí asistovali pri bohoslužbe. **Tibor Ujlacký**

Bratislavský eparcha Mons. Rusnák v Novej Bani a Prievidzi

Na pozvanie rímskokatolíckeho dekana Mons. Petra Mišika zavítal v nedeľu 28. septembra do rímsko-katolíckej farnosti Nová Baňa (Banskobystrická diecéza) bratislavský eparcha, Mons. Peter Rusnák, aby sa zúčastnil na podujatí roľnícka nedeľa. Ide o vyše päťdesiatročnú tradíciu slávenia sv. omše vďakyvzdania za úrodu, na ktorú prichádzajú aj veriaci a kňazi z okolitých miest a obcí – Nitra, Cabaj-Čapor, Tlmače, Jacovce, Hronský Beňadik atď. Doobeda o 9:30 h. v Kostole Narodenia Panny Márie otec biskup predsedal sláveniu eucharistie a predniesol homíliu, v ktorej sa zameril na duchovné plody, ovocie Ducha Svätého, ktorými – ako píše sv. Pavol v liste Galat'anom – sú láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť. Ako ďalej povedal, zdrojom tohto ovocia Ducha Svätého je Božie slovo.

Pri tejto príležitosti veriaci v Novej Bani veľmi kreatívne vyzdobujú kostol plodmi zeme zo svojej úrody, rôznymi druhmi zeleniny a ovocia, z rôznych druhov semienok vytvárajú rozličné obrazy. Na nedeľnú slávnosť tematicky vyzdobili aj šesť bočných oltárov (napr. Sv. apoštol Pavol, Lurdy, Svetový dni mládeže v Sydney).

V nedeľu poobede potom navštívil bratislavský eparcha gréckokatolícku farnosť Prievidza. O 15:00 hod. slávil archijerejskú sv. liturgiu v rímskokatolíckom Mariánskom chráme na cintoríne v Prievidzi. Na slávení sa okrem gréckokatolíkov z Prievidze zúčastnili aj veriaci z blízok okolitých miest a dedín Bojnice, Nováky, Handlová, Jánova Lehota a iné.

Sv. liturgiu s vladikom Petrom spolu slávil o. Peter Sabol, kancelár Eparchiálneho úradu, o. Miroslav Macko z Martina, o. Ján Koval' z Brezna, o. Radovan Andrejko z Dubnice nad Váhom (kňaz vojenského ordinariátu) a správca farnosti – o. Igor Cingel' z Trenčína. Na začiatku sv. liturgie o. biskupa a veriacich pozdravil miestny rímskokatolícky dekan dp. ICLic. Pavel Michalovič.

Vo svojej homílii vладыka vychádzal z nedeľného evanjelia o vzkriesení naimského mládenca. Poukázal na milosrdnú lásku Boha voči nám ľuďom. V tejto nekonečnej láske sa Boh rozhodol vydať svojho Syna Ježiša Krista na kríž, aby sa dotkol nášho hriechu, našej duchovnej smrti a daroval nám večný život. Ježiš Kristus chce, aby Cirkev bola nositeľkou tohto večného života a dávala ho ľuďom, ako odpoveď na časné šťastie tohto pomínutelného života.

Slávnosť sa zakončila mnoholitstvom Svätému Otcovi, biskupom, duchovenstvu a všetkým prítomným. Po sv. liturgii sa mohli všetci prítomní osobne stretnúť s o. biskupom v neformálnom rozhovore a vyjadriť úprimnú radosť z jeho prvej návštevy v tejto farnosti.

Gréckokatolícka farnosť v Prievidzi patrí medzi najmladšie farnosti Bratislavskej eparchie. Bola zriadená z rozhodnutia prešovského eparchu vладыku Jána Babjaka 15. januára 2008 vyčlenením z farnosti Trenčín (vte-

dy Prešovská eparchia). Podľa nového územného usporiadania Gréckokatolíckej cirkvi patrí farnosť Prievidza do Bratislavskej eparchie, protobresbyterát (dekanát) Bratislava. Gréckokatolícke sv. liturgie sa v tomto meste začali sláviť 1. júla 2007. Na území farnosti, ktorá zahŕňa okresy Prievidza a Partizánske sa ku gréckokatolíckej cirkvi hlási okolo 440 veriacich. Farnosť je toho času spravovaná excurrento z Trenčína.

Gréckokatolícke sv. liturgie sa v Prievidzi pravidelne slávajú vždy 2. a 4. nedeľu v mesiaci o 15:00 hod. v rímskokatolíckom Mariánskom chráme na cintoríne.

Igor Cingel' a Stanislav Gábor

Otvorenie akademického roka v Prešove

V stredu 24. 9. 2008 sa liturgiou v kňazskom seminári blahoslaveného biskupa Petra Pavla Gojdiča začal akademický rok 2008/2009 na Gréckokatolíckej teologickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove.

Liturgiu celebroidal arcibiskup-metropolita Mons. Ján Babjak za účasti dekana fakulty prof. ThDr. Petra Šturáka, PhD; kňazov, bohoslovcov a za prítomnosti pracovníkov fakulty a študentov.

Arcibiskup sa v homílii venoval tomu, o čom bolo Evanjelium podľa Lukáša – keď Kristus hovorí podobstvo o dvoch staviteľoch. O počúvaní toho, čo hovorí Boh a uskutočnení Božích slov. Keď hovorí o pevnosti tých, ktorí majú hlboké a dobré základy a o slabosti tých, ktorí stavajú na piesku a bez základov. Arcibiskup vyzval všetkých a predovšetkým študentov na budovanie pevného základu, ak sa čosi nepodarí, treba sa vrátiť späť a vybudovať ich pevne, pretože raz sa bude „účtovať“ pred Bohom aj z tohto úseku pracovného či študijného života. Podotkol, že pevné základy umožňujú vnímanie aj ťažkých období v živote človeka z perspektívy Boha a aj keď Boh v živote dopúšťa skúšky či kríže, vždy to má svoj význam a pevné základy viery umožňujú znášať aj tieto chvíle v živote človeka spolu s Bohom bez toho, aby sa človeku zrútil jeho osobný i duchovný svet. Arcibiskup poprial všetkým chuť do práce či štúdia. Vyzval a povzbudil do radosného prežívania študijného i pracovného obdobia na fakulte. Zvlášť bohoslovcov vyzval k plnohodnotnému využívaniu svojho času, zmysluplnej práci na formovaní sa vo svojej budúcej službe. Súčasťou otvorenia akademického roka bola imatrikulácia prvákov a pracovné stretnutie pedagogických i nepedagogických pracovníkov fakulty.

Na slávnosti odzneli povzbudivé slová prorektora pre vedu a doktorandské štúdium prof. PhDr. Petra Kónyu, PhD a dekana Gréckokatolíckej teologickej fakulty prof. ThDr. Petra Šturáka, zároveň boli pracovníci fakulty oboznámení so štatistikou aktuálneho stavu študentov

na tejto fakulte. Ťažisko pracovného stretnutia spočívalo v rozprave o novom štatúte fakulty a o požiadavkách a zmenách vo výučbe, práci a publikačnej činnosti pedagogických pracovníkov fakulty.

Rektor kňazského seminára PhDr. Marko Rozkoš, PhD poďakoval za doterajšiu spoluprácu fakulty a seminára - zvlášť v pochopení pri formácii bohoslovcov a vyslovil vieru v ďalšiu spoluprácu a pochopenie pri formácii budúcich kňazov, ktorá sa v seminári ešte rozšíri o ďalšie užitočné formačné aktivity. Stretnutie bolo ukončené slávnostným obedom v priestoroch seminára.

Martina Poláková

Banskobystrický biskup odporúčal študentom štúdium Božieho slova

30. októbra 2008 sa pri spoločnom eucharistickom slávení v katedrále stretli banskobystrickí študenti s diecéznym biskupom Rudolfom Balážom, aby modlitbou Veni Sancte otvorili nový akademický rok. Duchovný správca banskobystrického Katolíckeho gymnázia a univerzitného pastoračného centra Martin Ďuračka vítal diecézneho biskupa v spoločenstve vysokoškolákov, stredoškolákov a predstaviteľov akademickej obce v Banskej Bystrici.

Na slávnostnej svätej omši Veni Sancte sa zúčastnil aj duchovný správca diecézneho centra pre mládež Andrej Darmo, dekan Ján Krajčík a ďalší kňazi a bohoslovci.

Diecézny biskup Rudolf Baláž pripomenul študentom a prítomným zástupcom akademickej obce, že duch a intelekt človeka sa majú rozvíjať spolu.

Na biblickej postave Jóba podčiarkol dôležitosť morálnej sily človeka, skutočnej múdrosti, ktorá má vyžarovať a byť príkladom okoliu. Biskup pripomenul aj otázku Jóbových súčasníkov: „Čo z toho máš, že si v živote kráčaš s Bohom?“ Povzbudil mladých k stabilite osobnej viery aj v ťažkostiach a vyzval ich k budovaniu rebríčka skutočných životných hodnôt.

Dôležitou oporou v živote je štúdium Božieho slova, ktoré diecézny biskup nazval „Božou múdrosťou“. V príhovore sa ďalej pozastavil pri životnom postoji svätého Hieronyma, ktorý sa dôsledne venoval štúdiu, prekladaniu a uskutočňovaniu prečítaného Božieho slova cez Sväté písmo. „Je dobré, keď si každý deň prečítate aspoň jednu hlavu alebo aspoň päť viet z Písma,“ vrele odporúčal študentom otec biskup. Tiež im pripomenul, že scriptura – každodenné čítanie Svätého písma, je dôležitou povinnosťou pre kňazov. Mladých ľudí v banskobystrickej katedrále uistil o tom, že v Božom slove nájdú presne to, čo od nich Boh očakáva.

„Neznalosť písem je neznalosťou Krista,“ pripomenul prítomným, ktorí naplnili katedrálu biskup Rudolf Baláž. Mladých povzbudil, že pokiaľ budú žiť podľa Kristových slov, budú mať plnohodnotný súkromný život a pl-

Veni Sancte Univerzitného pastoračného centra v Košiciach

V pondelok večer 30. septembra o 1900 hod. na sviatok svätých archanjelov Michala, Gabriela a Rafaela sa uskutočnila v Seminárnom kostole sv. Antona Paduánskeho v Košiciach svätá omša Veni Sancte Univerzitného pastoračného centra (UPC) pre vysokoškolákov z príležitosti otvorenia nového akademického roka.

V úvode svätej omše správca UPC dp. Marek Forgáč privítal všetkých vysokoškolákov, najmä prvákov. A privítal hlavného celebranta svätej omše Mons. Stanislava Stolárika, košického pomocného biskupa. Ten sa všetkým prítomným mladým ľuďom prihovril v homílii aj týmito slovami: „Drahí mladí priatelia, všetkých vás srdečne pozdravujem a vítam na Veni Sancte. V úvode sme vzývali o pomoc a príhovor Ducha Svätého, aby nám pomáhal počas nasledujúceho akademického roka. Dnes však okrem iného slávime aj sviatok troch archanjelov a tak je dnes vhodné zamyslieť sa nad významom anjelov v našom živote. Meno prvého spomedzi anjelov, archanjel Michal, znamená: Kto ako Boh? Tento archanjel symbolicky drží aj erb mesta Košice, akoby chcel vyjadriť všetkým návštevníkom mesta, že kto je väčší ako Boh? Meno Gabriel znamená posol veľkých zvestí. On zvestoval Panne Márii tú najväčšiu zvesť v ľudských dejinách, že sa z nej narodí Boží Syn, Ježiš Kristus. Meno Rafael znamená Boží liečiteľ a poznáme ho z knihy Tobiaš. V tomto týždni si budeme v liturgii spomínať aj na svätých anjelov strážcov. Preto nezabúdajme, že anjeli skutočne existujú, sú to duchovné bytosti, ktoré sú s nami a pomáhajú nám.“

Ďalej biskup Stolárik zdôraznil: „Okrem archanjelov a našich anjelov strážcov je s nami pri každej jednej svätej omši prítomná aj Kráľovná anjelov, Matka Božia, Panna Mária. Úlohou anjelov je neustále hľadiť na Božiu tvár a velebu. Chváliť a zvelebovať Boha je tá najvznešenejšia úloha nielen anjelov, ale aj nás ľudí. O to sa máme počas celého svojho života snažiť.“

Biskup Stolárik na záver dodal: „Nuž, a všetko vo všetkom je prítomný samotný Duch Svätý. On všetko riadi a usporadúva, lebo bez neho nemôžeme ani nič dobrého vykonať. Prosme si od neho silu i potrebné milosti do nastávajúceho akademického roka, aby sme ho vzývali nielen v čase skúšok, tých študentských či životných, ale každý deň, aby sa nám podarilo všetko, čo podnikneme a na čo siahneme.“

V závere svätej omše boli predstavení prváci, ktorí dostali malý darček. Po skončení svätej omše nasledovalo pre všetkých skromné občerstvenie v átriu Teologickej fakulty.

Ján Kulan, diakon

Kalvária na Urpíne po desaťročiach otvorená verejnosti

„Milovaní bratia a sestry, s radosťou sme sa tu zišli, aby sme Pánu Bohu zasvätili tento obnovený kostol Povýšenia Svätého Kríža,“ uviedol 28. septembra 2008 o 15:00 hod. diecézny biskup Rudolf Baláž na banksobystrickej Kalvárii nad mestom.

Za účasti provinciála Alberta Stanislawa Wacha OCD, zároveň požehnal a odovzdal pre potreby bosých karmelitánov novostavbu Kláštora sv. Terézie Benedikty od Kríža.

Diecézny biskup privítal v meste prvú komunitu bosých karmelitánov, ktorí budú viesť a spravovať novovytvorenú Duchovnú správu Banská Bystrica – Kalvária. Za rektora obnoveného kostola na Kalvárii vymenoval pátra Andreja Valenta OCD, ktorému budú pomáhať dvaja spolubratia kňazi.

„Vtedy táto materiálna obnova Kalvárie bude mať zmysel, keď obnovíme svoje životy a cez nás náš národ,“ upozornil takmer dve tisícky prítomných Mons. Rudolf Baláž. In Cruce salus – v kríži je spása, dodal biskup a pripomenul všeobecnú povinnosť kresťanov vytvárať vo svete podmienky pre život „jednej ľudskej rodiny, ktorá šíri pokoj a dobro“.

Svätú omšu s diecéznym biskupom koncebroval miestny dekan Ján Krajčík, dekan Jaroslav Pecha, rektor kňazského seminára Vojtech Nepšinský a generálny vikár Marián Bublinec.

Provinciál krakovskej provincie bosých karmelitánov páter Wach poďakoval biskupovi Rudolfovi Balážovi za naplnenie prísľubu, ktorý im pred tromi rokmi dal, že im na Urpíne vybuduje kláštor. „Veríme tomu, že Boh nám skrze predstavených Cirkvi zveril toto miesto. Miesto aké mala Mária, pod krížom,“ uviedol Albert Stanislaw Wach. Poďakoval prítomným pútnikom, desiatkam diecéznych a rehoľných kňazov a seminaristom za srdečné prijatie a ústretovosť. Prítomných uistil o modlitbách a radoosti zo služby, ktorú budú môcť bratia Bosí karmelitáni Preblahoslavenej Panny Márie z Hory Karmel na Urpíne vykonávať.

Na záver slávnosti sa biskup Rudolf Baláž poďakoval všetkým, ktorí sa počas dvoch rokov odbornými prácami zaslúžili o obnovenie duchovného a historického významu Kalvárie nad Banskou Bystricou. Poďakoval aj riaditeľovi biskupského úradu Vladimírovi Farkašovi, za jeho nezastupiteľnú úlohu pri obnove Kalvárie. Riaditeľ biskupského úradu ocenil spoluprácu s predstaviteľmi Mesta Banská Bystrica, ktorých privítal na slávnosti. Ocenil výbornú spoluprácu s riaditeľom Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici Miroslavom Surom a hlavným architektom Jozefom Frtúsom. Na slávnosti privítal rodiny bratov Milana

a Miroslava Randu, dodávateľov stavby a služby Advokátskej kancelárie Soukeník - Štrpka. Upriamil pozornosť na diela akademických sochárov Ormandíka a Oravca, ktoré dotvorili Kalváriu.

Organizátori na otvorení historickej Kalvárie s úctou privítali pani Annu Záborskú, pani Dagmar Babčanovú s manželom, riaditeľa Spolsku Svätého Vojtecha Vendelína Plevu a riaditeľa Rádia Lumen Juraja Spuchľáka.

Zuzana Juhaniaková

Relikvie sv.Faustíny Kowalskej v Dubnici nad Váhom

Personálna väzenská farnosť sv. Gorazda v Dubnici nad Váhom privítala relikviár s ostatkami „sekretárky a správkyne Božieho milosrdenstva“ sv. Faustíny Kowalskej z Ríma. Pred začiatkom sv. omše začala deväťdňová pobožnosť k tejto svätej, ktorú svätorečil v jubilejnom roku 2000 Boží služobník Ján Pavol II.

Svätú omšu celebroval host' o. Jaromír Zádrapa z exarchátu z Bulharska spoločne s gréckokatolíckym duchovným z Trenčína o. Igorom Cingelom a domácim Radovanom Andrejkom.

Vo svojej homílii o. Jaromír zdôraznil: „Práve táto svätá patrí dnes k najpopulárnejším a najväčším mystikom cirkvi. Jej mocný príhovor pri vyprosovaní Božieho milosrdenstva veriaci veľmi radi využívajú.“

Po sv. omši nasledovalo duchovné hudobné pásmo skupiny Zefirín. Počas deviatich dní sa budú ctiteľia Božieho milosrdenstva a sv. Faustíny stretávať v modlitbách i na katechézach pri jej relikviách. Slávnosť vyvrcholí v sobotu 4.X.08 slávnostnou sv. omšou.

Radovan Andrejko

Stretnutie pre dobrovoľníkov, ktorí môžu venovať čas starším

Farnosť Banská Bystrica – Belveder pozýva dňa 15. októbra 2008 o 16:00 hod. na stretnutie pre dobrovoľníkov v zasadačke farského úradu. Farnosť chce osloviť všetkých, ktorí chcú venovať svoj čas starším a chorým obyvateľom Domu Božieho milosrdenstva v Banskej Bystrici. Náplňou dobrovoľníckej služby budú stretnutia s ľuďmi, čítanie Svätého písma a katolíckej tlače.

Viac: www.farabv.sk

Zuzana Juhaniaková

Týždeň Cirkvi pre mladých

Špania Dolina, 23. Septembra - Prípravou na piaty ročník Týždňa Cirkvi pre mladých sa dnes v diecéznom centre mládeže na Španej Doline zaoberalo osem členov Sekcie pre mládež KBS.

Cieľom tohto stretnutia bolo podrobné naplánovanie jednotlivých podujatí, ktoré sú zapojené do Týždňa Cirkvi pre mladých. Taktiež sa hovorilo o niekoľkých novinkách pre tento rok, ako napr. realizácia on-line rozhovorov s otcami biskupmi počas tohto týždňa. „Pre tých, ktorí sa v období – 14.- 23. novembra TCPM aktívne zapoja a budú sa snažiť s mladými prežiť tento týždeň spoločne, máme pripravené prekvapenie, o ktorom sa už čoskoro dozvedia viac,“ prezradil hlavný koordinátor projektu o. Zdeno Pupík.

Janka Graňáková

V Španej Doline sa zišli animátori

Špania Dolina, 24. Septembra- Zástupcovia animátorských škôl a kurzov pre animátorov na Slovensku sa dnes stretli v Diecéznom centre mládeže na Španej Doline, aby spolu hovorili o svojich formačných programoch, zdieľali svoje skúsenosti z práce s animátormi a hľadali nové riešenia spolupráce. „Jednou z ústredných tém stretnutia bolo hľadanie možností ako podporiť nové, začínajúce animátorské školy a predstaviť im ponuku akreditácie ich programov,“ priblížil tajomník Sekcie pre mládež pri KBS Ján Buc.

Účastníci stretnutia boli povzbudení zo vzájomného zdieľania pozitívnych ako aj negatívnych skúseností z prípravy animátorov a odchádzali s odhodlaním vylepšiť svoje formačné programy o nové postrehy.

Janka Graňáková

Zasadnutie Komisie pre katechizáciu a školstvo KBS

V pondelok 29. 9. 2008 v Banskej Bystrici sa uskutočnilo zasadnutie komisie pre katechizáciu a školstvo. Zasadnutie začal modlitbou a úvodným slovom jej predseda, biskup Rudolf Baláž. Prítomný bol aj biskup Bernard Bober. Komisia sa zaoberala ďalším postupom v súvislosti s reformou školstva. Pre predmet náboženská výchova, náboženstvo (NV a N) pre 1. roč. 5. roč. ZŠ a 1. roč. SŠ sú v súlade s reformou vypracované materiály aj s metodickými príručkami, ktoré boli v júli odsúhlasené Konferenciou biskupov Slovenska. Ďalej pokračuje

experimentálne overovanie projektu nových učebných osnov katolíckeho náboženstva, náboženskej výchovy. Na katolíckych školách sa vyučujú dve hodiny náboženstva z profilujúcich hodín školy.

Prítomní sa zaoberali aj kompetenciou štátnych orgánov a kompetenciou Cirkvi pre oblasť predmetu náboženstvo, náboženská výchova. V súlade s novým školským zákonom o výchove a vzdelávaní (245/2008 Z.z.) vyučovanie komplexne (obsah predmetu NV a N, prípravu a vzdelávanie učiteľov...) zabezpečujú registrované cirkvi a náboženské spoločnosti. V zmysle Zmluvy o katolíckej výchove a vzdelávaní medzi SR a Svätou stolicou to zabezpečuje Katolícke pedagogické katechetické centrum a jednotlivé diecézne katechetické úrady. V cirkevných školách sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie podľa výchovno-vzdelávacích programov. Tieto zásady je potrebné uplatňovať pri rokovaniach so štátnymi orgánmi.

V najbližšom období sa pripravujú rôzne aktivity. V októbri tohto roku sa uskutoční celoslovenské pracovné stretnutie riaditeľov katolíckych škôl v Častej-Papierničke. V Ostrove pri Piešťanoch bude v novembri interdiecézny seminár o farskej katechéze, podrobnosti sú uvedené na webovej stránke DKÚ Trnavskej arcidiecézy. Katolícke pedagogické a katechetické centrum pripravuje v októbri školenia pre učiteľov náboženskej výchovy a náboženstva s cieľom predstaviť nové metodické príručky pre ročníky vstupujúce do reformy školstva. Bližšie informácie sú na adrese www.kpkc.sk.

Eugen Valovič

Rodinu Palárikovských miest a obcí obohatili v Abraháme

Rodinu Palárikovských miest a obcí obohatili v Abraháme, kde v sobotu 27. septembra slávnostne odhalili Pamätnú tabuľu svojmu bývalému farárovi Jánovi Palárikovi, ktorý ako majcichovský farár v rokoch 1862 – 1870 spravoval aj vtedajšiu filiálku Abrahám a Hoste.

Slávnosť uviedol a pamätnú tabuľu odhalil starosta obce Marián Vrbovský, ktorý prítomným pripomenul Palárikov životopis ako i skutočnosť, že Abrahám sa stal spoluzakladajúcim členom združenia miest a obcí Životnými cestami Jána Palárika (Abrahám, Banská Štiavnica, Hoste, Hronské Kľačany, Majcichov, Palárikovo, Raková, Starý Tekov, Štiavnické Bane a Trnava). Miestny farár Anton Zoň pamätnú tabuľu potom požehnal a vo svojom príhovore povzbudil, aby sme všetci žili podľa evanjelia.

Záverom folklórny súbor Jatelinka zaspieval národné piesne a maliar Marek Forray z Bratislavy v Kultúrnom dome odprezentoval svoje obrazy. **Pavol Zemko**

Vyhlasenie účastníkov konferencie OCHRANA ŽIVOTA

Účastníci konferencie OCHRANA ŽIVOTA IX. „Slúžiť životu: médiá o živote a pre život“, ktorú organizovala Trnavská univerzita v Trnave a ktorá sa konala v dňoch 25. a 26. septembra 2008 v Inštitúte Krista Veľkňaza v Žakovciach vydávajú nasledovné vyhlásenie: zhodujú sa v presvedčení, že

- ochrana života od počatia je všeludskou požiadavkou
- nemožno určiť iný počiatok ľudského života okrem momentu splynutia ženskej a mužskej pohlavnej bunky
- základom rozvoja spoločnosti je rodina (ženy a muži)

ochotná prijať a vychovávať deti zodpovedne a s láskou podporujú výzvu talianskeho novinára G. Ferrara, ktorý žiada OSN vyhlásiť moratórium na potraty. Výzva vznikla po tom, ako OSN schválila zákaz trestu smrti. Umelé ukončenie tehotenstva je podľa jeho slov „ďalší spôsob trestu smrti, ktorý je plne legalizovaný a ovplyvňuje milióny ľudských životov“. Bližšie o kampani na emailovej adrese moratoria@ilfoglio.it

od médií požadujú, aby

- hľadali a sprostredkovali pravdu
- používali termín umelé ukončenie tehotenstva
- pravdivo a zrozumiteľne informovali o skutočnostiach, ktoré sa dejú pri umelom ukončení tehotenstva a o jeho dôsledkoch pre ženu, rodinu a spoločnosť
- pravdivo informovali o dôsledkoch antikoncepcie na zdravie ženy
- nezatajovali etické problémy techník umelého oplodnenia ženy
- umožnili verejnosti spoznať vnútramaternicový život dieťaťa od momentu počatia v zmysle nových vedeckých poznatkov
- oboznamovali verejnosť o práci organizácií poskytujúcich pomoc ženám v núdzi
- propagovali rodiny s deťmi.

V Žakovciach dňa 26.9.2008

Bohumil Chmelík

Sabinovčanov vystriedali Košičania

V sobotu 27. septembra 2008 sa v Mestskej hale v Prešove a v telocvični ZŠ Važecká konal futbalový turnaj Košickej arcidiecézy, ktorý organizovalo Arcidiecézne centrum pre mládež (ACM) v Prešove. Turnaja sa zúčastnilo 22 družstiev, ktoré súťažili nielen o primát majstra v halovom futbale v Košickej arcidiecéze, ale aj o postup na záverečný celoslovenský turnaj, ktorý toho

roku bude v Michalovciach. V turnaji si nakoniec najlepšie počínali chlapci z farnosti Kráľovnej pokoja Košice - Juh. Tí vo finále zdolali mladých chalanov z farnosti Sv. rodiny Košice – Furča 2.0. Sabinovčania, minuloročnými víťazi arcidiecézneho, ako aj celoslovenského turnaja sa nakoniec museli uspokojiť so 4. miestom. V boji o 3. miesto podľahli družstvu z Košíc, z farnosti Košice- sídlisko Ťahanovce. Ceny pre víťazov odovzdával moderátor ACM Peter Sepeši. Cenu pre najlepšieho strelca si odniesol Peter Serbin, z farnosti Košice – sídlisko Ťahanovce, ktorý v turnaji strelil spolu 13 gólov. Víťazi turnaja z Košíc budú hájiť farby arcidiecézy 15. novembra 2008 na celoslovenskom turnaji O pohár predsedu KBS v Michalovciach.

Jožef Kozák

Medzinárodná konferencia policajných duchovných

V Bratislave sa v dňoch 29. 9.-1.10. konala medzinárodná konferencia policajných duchovných. Konferencia začala sv. omšou v hlavnom chráme Ordinariátu OS a OZ SR, v Kostole sv. Jána z Mathy v Bratislave na sviatok sv. Michala, jedného z patrónov Ordinariátu. Do Bratislavy pricestovali zástupcovia z Poľska, Českej republiky, Rakúska (ktorí zastupujú aj duchovných z Nemecka), Talianska, Malty a Litvy. Na konferencii sa hovorí o možnostiach vzájomnej spolupráce v pastoračnej činnosti v policajných zboroch jednotlivých krajín, predovšetkým v oblasti etiky, vzdelávania, ako aj pôsobenia duchovných v stresových situáciách policajtov.

Pavol Šajgalík

Liturgické predstavenie nového vydania pohrebných obradov

Katedra liturgiky Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a Hudobná sekcia Diecéznej liturgickej komisie Banskobystrickej diecézy usporiada dňa 12. októbra 2008 o 13,30 h v zasadačke Farského úradu v Pitelovej (pri Žiari nad Hronom) odborné kolokvium na tému predstavenia nového vydania pohrebných obradov, ktoré boli nedávno vytlačené.

Budú predstavené niektoré doplnenia ohľadne kresťanského pohrebu ako aj nové podnety pre stvárnenie súčasnej pohrebnej liturgie. Organizátori pozývajú všetkých záujemcov z radov kňazov i laikov na toto teologicko-praktické podujatie.

Peter Caban

Riaditeľ TK KBS: CSI Lic. Jozef KOVÁČIK, Domáci servis: Mgr. Miriam VARŠOVÁ, Grafická úprava a monitoring: Jolana ŠINAJOVÁ, Fotoservis: Mgr. Peter ZIMEN
Adresa: Konferencia biskupov Slovenska, P.O. Box 113, 814 99 Bratislava, Telefón: 02 / 54435 380, Fax: 02 / 54433 292, tkkbs@kbs.sk, Internetová verzia spravodajstva TK KBS - www.tkkbs.sk